

Avdelning
Utvärderingsavdelningen
Handläggare
Anna Rudebeck
08-563 088 69
anna.rudebeck@uka.se

Datum
2020-10-06

Reg.nr
411-00299-19

Rektor vid Högskolan i Borås

Pilotgranskning av kvalitetssäkringsarbete avseende forskning vid Högskolan i Borås

Beslut

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) beslutar att ge Högskolan i Borås det samlade omdömet ifrågasatt kvalitetssäkringsarbete.

Lärosäten vars kvalitetssäkringsarbete avseende forskning fått det samlade omdömet *ifrågasatt kvalitetssäkringsarbete* uppfyller inte samtliga bedömningsområden som UKÄ tagit fram. Dessa utgår från de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt från de internationella riktlinjer för forskning som formuleras i *Europeiska stadgan för forskare* och *Riktlinjer för rekrytering av forskare* samt det nationella ramverk för kvalitetssäkring av forskning som utarbetats av Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF). Bristerna är av sådan omfattning att bedömargruppens uppfattning är att lärosätet inte kan åtgärda dessa inom två år.

Högskolan i Borås kommer därför att genomgå en ny fullständig granskning av lärosätets kvalitetssäkringsarbete avseende forskning tidigast två år efter UKÄ:s beslut det vill säga inom den ordinarie granskningscykel som börjar 2023. UKÄ kommer att tillsätta en bedömargrupp som kommer att granska lärosätets kvalitetssäkringsarbete avseende forskning. Om granskningen leder till ett positivt omdöme från bedömargruppen godkänns Högskolan i Borås kvalitetssäkringsarbete avseende forskning i sin helhet av UKÄ. Om Högskolan i Borås kvalitetssäkringsarbete avseende forskning fortfarande ifrågasätts efter den förnyade granskningen innebär detta att en uppföljning görs efter en tid som UKÄ och Högskolan i Borås kommer överens om.

Ärendets hantering

UKÄ:s uppdrag har sedan 2017 utökats till att utöver kvalitetssäkring av högre utbildning även omfatta forskning. Granskningen av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete avseende forskning har inkluderats i komponenten *Granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete*. Granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete avseende forskning är, tillsammans med granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete avseende utbildning, en av fyra komponenter inom det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning och forskning. Se UKÄ:s rapporter *Vägledning för granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete avseende forskning* (Rapport 2019:13) samt *Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning – redovisning av ett regeringsuppdrag* (Rapport 2016:15).

För granskningen av Högskolan i Borås har UKÄ efter ett nomineringsförfarande utsett en bedömargrupp bestående av sakkunniga, en doktorandrepresentant och en samverkanssakkunnig.

De underlag som ligger till grund för bedömningen framgår av bedömargruppens yttrande. Utifrån underlagen har bedömargruppen redovisat en bedömning med vidhängande motivering av nedanstående bedömningsområden (se bedömargruppens yttrande).

Bedömningsområden:

- styrning och organisation
- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- jämställdhet
- samverkan

I bedömargruppens yttrande ges även ett förslag till samlat omdöme.

UKÄ har innan det slutliga yttrandet formulerats skickat bedömargruppens preliminära yttrande till lärosätet på delning, för att korrigera eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. De svar som lärosätet inkom med framgår av bilaga 4 i yttrandet. Bedömargruppen har tagit del av lärosätets svar, och i de fall där bedömarna gjort bedömningen att det varit relevant har ändringar gjorts i yttrandet.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Med utgångspunkt i bedömargruppens förslag ger UKÄ lärosätets kvalitetssäkringsarbete det samlade omdömet ifrågasatt. UKÄ:s samlade omdöme redovisas i bilaga 1.

Beslut i detta ärende har tagits av generaldirektören Anders Söderholm efter föredragning av utredaren Anna Rudebeck i närvaro av gruppchefen Viveka Persson, avdelningschefen Karin Järplid Linde, kommunikátören Maria Svensk och verksamhetsstrategen Per Westman.

Anders Söderholm

Kopia till:
Bedömargruppen
Studentkåren i Borås
Kontaktperson vid Högskolan i Borås

Bilaga 1: Samlat omdöme

Högskolan i Borås

Lärosäte	ID-nr	Samlat omdöme
Högskolan i Borås		Ifrågasatt
<p>Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande.</p> <p>Bedömning:</p> <p>Ifrågasatt kvalitetssäkringsarbete</p> <p>Sammantaget visar underlagen att kvalitetssäkringsarbetet avseende forskning är ifrågasatt. Bedömargruppen anser att bedömningsområdena Styrning och organisation, Förutsättningar och Utformning, genomförande och resultat inte är tillfredsställande. Bedömargruppens uppfattning är att bristerna är omfattande, även om kvalitetssäkringsarbetet inom de enskilda bedömningsområdena Jämställdhet och Samverkan är tillfredsställande.</p> <p>Lärosätets systematiska kvalitetssäkringsarbete för forskning initierades i dess nuvarande form under senhösten 2019.</p> <p>Bedömargruppen ser inte att lärosätet har ett kvalitetssäkringsarbete som systematiskt identifierar brister, genererar uppföljningar, och förser verksamheten med relevant återkoppling med målet att utveckla forskningsmiljöerna och förnya forskningen. Vidare efterlyser bedömarna struktur och arbetsmetodik för att öka medarbetarnas delaktighet, engagemang och ansvarstagande i utvecklingen av kvalitetsdrivande processer för forskning. Bedömarna noterar brister i utvecklingen av tvåspråkighet vid lärosätet, vilket kan minska möjligheterna att engagera icke-svensktalande anställda i kvalitetsarbetet för forskning. Lärosätet bör även pröva möjligheterna att öka ansvaret för de kollegialt tillsatta nämnderna i kvalitetsarbetet och utreda former för att uppnå ökat deltagande av doktorander i utvecklingen av kvalitetsdrivande insatser för forskning. Lärosätet har också möjlighet att stärka sina strategiska processer genom att systematiskt följa upp de identifierade bristerna och beslutade åtgärderna utifrån uppsatta visioner och mål. Ett annat utvecklingsområde är att komma till rätta med bristerna på regelmässiga utvärderingar av lärosätets centrumbildningar och infrastrukturer, för att säkerställa att de är kvalitetsdrivande för forskningen.</p> <p>Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet inkluderar verksamhetsstödet i kommande kvalitetsutvärderingar, för att säkerställa att lärosätets resurser används effektivt. Lärosätet bör också utveckla en systematisk metodik för att säkra att insamlade nyckeltal och indikatorer i sig stödjer utvecklingen av processer för forskningens kvalitet. Bedömarna uppfattar att lärosätet saknar förfaringssätt för att systematiskt främja forskningens frihet vid samtliga akademier. Bedömargruppen anser vidare att det finns brister i karriärstöd och att stödet inte är utformat så att det inkluderar alla forskande medarbetare, oavsett anställningsform eller karriärmål.</p> <p>Bedömargruppen anser att lärosätet inte systematiskt sammanfattar och utnyttjar den återkoppling</p>		

som erhålls genom peer review-processer, för att identifiera styrkor, svagheter och utvecklingsmöjligheter för forskningens kvalitet. Det nya kvalitetssystemet för forskning, där samtliga profilerade områden kommer att granskas inom ramen för en sex-årscykel, representerar en mer systematisk modell för att göra kvalitetsbedömningar. Bedömarna anser dock att det är för tidigt att bedöma hur dessa utvärderingar kommer att fungera i praktiken för att säkerställa utvecklingen av kvaliteten i forskningen, och hur systematiskt de kommer att följas upp. Bedömggruppen finner det positivt att lärosätet ser ett värde i att utöka granskningen av forskningens kvalitet, men vill poängtera vikten av återkoppling, genomförande och uppföljning av resultatet från bedömningarna.

I både tidigare, pågående och planerade granskningar är det internationella perspektivet, enligt bedömarna, inte tillräckligt representerat. Bedömggruppen anser vidare att lärosätet bör säkerställa hur forskningen utanför de sex profilerade områdena ska inkluderas i den nya utvärderingsmodellen. Mot bakgrunden av att kvalitetssystemet delvis vilar på forskargruppernas roll och de nya organisatoriska enheterna forskarråd så förordar bedömarna att lärosätet följer upp deras utveckling i alla tre akademierna. Bedömggruppen noterar att upplägg och innehåll hos de granskade forskningsplanerna varierar mellan akademierna.

Generellt anser bedömggruppen att lärosätets åtgärder för att främja jämställda förutsättningar på olika nivåer och genom olika initiativ är strategiska, mångsidiga och tillräckligt systematiska. Bedömggruppen ser dock att arbetet med att förtydliga de olika konkreta tillvägagångssätten för att integrera jämställdhetsmål på olika nivåer inom organisationen och koppla dem mer specifikt till kvalitetssystemet för forskning är i behov av utveckling. För att med större precision kunna följa upp de nuvarande prioriteringarna och åtgärderna av uppsatta mål bör lärosätet regelbundet utvärdera och dokumentera dem.

Lärosätet har ett väl fungerande samverkansarbete med en bred förankring regionalt, nationellt och internationellt. Bedömggruppen konstaterar ändå att detta goda arbete inte är en tydlig del av de riktlinjer som tagits fram för det nya kvalitetssystemet. Bedömggruppen konstaterar att lärosätet inte fullt ut har integrerat samverkan systematiskt i kvalitetssystemet för forskning men att arbetet ändå kan anses uppfylla kriterierna i utvärderingen.